

0938 - 335 - 0983

www.Riazi100.ir

مهندس حامد دلیجه

فارغ التحصیل صنعتی امیر کبیر تهران

کسی که ریاضی کنکور را ۱۰۰٪ زد

کلاس نکته و تست ریاضیات - تهران و سراسر کشور

فرید دی وی دی
جمع بندی ریاضی

دی وی دی مناسبات
ذهنی در شیمی و فیزیک

کلاس خصوصی ریاضی
مهندس حامد دلیجه

همایش ریاضی شهرستان
مهندس حامد دلیجه

مشاوره تلفنی
۴۵ دقیقه ای

کلاس آنلاین ریاضی
مهندس حامد دلیجه

0938 - 335 - 0983

www.Riazi100.ir

شیوه تفکر ریاضی مهم تر از دانستن راه حل مسائل ریاضی است

مبنای آموزشی ما تأکید بر این نکته است

چند نکته‌ی مهم درباره‌ی شمارش واژه و تکواژ

شما دانش‌آموزان عزیز به خوبی واقفید که یکی از دشواری‌های درس ادبیات فارسی شمارش واژه و تکواژ است و چیزی که این دشواری را چند برابر نموده است گاه طرح سوالاتی نظیر پرسش زیر است :

تعداد تکواژهای کدام جمله بیشتر است ؟ (کنکور سراسری - هنر ۸۲)

۱ - اندیشمندان با نوشتن تاریخچه‌ی دانش بشری سیر تحول آن‌ها را اعلام می‌کنند .

۲ - شاعران با ریختن لغات در قالب جمله‌ها افکار خود را ماندگار می‌کنند .

۳ - معمولا توان فرهنگ و تمدن هر کشوری را هنر و ادبیات آن کشور نشان می‌دهد .

۴ - آثار ادبی نمایش دهنده‌ی اندیشه‌ها و باورهای عمیق آن ملت‌ها است .

خوب پاسخ دادن به چنین پرسش‌هایی بسیار دشوار است و البته به مرور و با گذشت زمان طرح تست‌هایی این گونه نیز کم‌تر و کم‌تر شد تا جایی که در کنکور ۹۴ یا از بحث واژه و تکواژ برای بعضی از گروه‌ها سوالی نیامده است و یا اگر هم آمده است ساده‌تر از سال‌های گذشته بوده است .

ما در این نوشتار به دنبال ارائه راهکارهایی خاص برای پاسخ دادن به سوالات شمارش واژه و تکواژ هستیم به گونه‌ای که هم زمان کمتری نسبت به زمان‌های دیگر برای رسیدن به جواب صرف کنیم و هم این که با اطمینان بسیار بالاتری به پاسخ درست تست دست پیدا کنیم .

فرض کنید با تست زیر روبرو شده ایم :

در عبارت زیر به ترتیب چند تکواژ و چند واژه داریم ؟

دانشجویان کوشا ، آینده‌سازان فردای سرزمین عزیزمان ، ایران، هستند .

برای پاسخ به پرسش بالا آسان‌ترین شیوه ابتدا شمردن واژه هاست . برای شمردن واژه ها کافی است که به مرز و یا همان فاصله ی بین واژه ها دقت کنیم زیرا اگر بین واژه ها فاصله وجود داشته باشد آن ها هر کدام یک واژه به حساب می آیند (بعضی از زبان شناسان وجود فاصله را تعریف واژه می دانند) ولی اگر نیم فاصله (نصف فضای فاصله) بین کلمات وجود داشته باشد نباید ما هر کدام از آن ها را مستقلا یک واژه بشماریم .

حال با کمک فاصله واژه های عبارت بالا را می شماریم . بعد از (دانشجویان) ما از فاصله استفاده کردیم پس (دانشجویان) یک واژه است و کلمه ی (کوشا) بعد از فاصله قرار گرفته است پس (کوشا) نیز یک واژه است . به همین ترتیب تا آخر عبارت ما به کمک فضا و فاصله ای که بین کلمات وجود دارد شمارش می کنیم و حتما به عدد هشت می رسیم و بلافاصله نقش نما ها را نیز (که معمولا در جمله ظاهر نمی گردد) مشخص می کنیم و هر کدام از آن ها را (که در جمله ی بالا چهار مورد است) به عنوان یک واژه به تعداد واژه هایی که داشته ایم اضافه می کنیم . در مرحله آخر اگر در عبارت ما ضمیر پیوسته هم به کار رفته باشد باید آن ها را یک واژه محسوب کنیم که در عبارت بالا ما یک ضمیر پیوسته نیز داریم . حال مجموع این این اعداد $(۸+۴+۱)$ جمع نهایی واژگان این جمله است که این جا عدد ۱۳ حاصل می شود .

در شمارش واژگان نکات زیر را حتما به خاطر بسپاریم :

- ۱- بین (- نقش نمای اضافه) و (- میان وند) فرق بگذاریم . مثلا (تخت خواب) یک واژه است اما (تخت احمد) سه واژه . فقط (- نقش نما) واژه محسوب می شود .
- ۲- مخفف های فعل (ام ، ای ، ایم ، اید ، اند) و ضمیر های پیوسته (-م ، -ت ، -ش ، -مان ، -تان ، -شان) یک واژه هستند . پس عبارت (شما گرسنه اید ؟) سه واژه دارد . عبارت (شما گرسنه اید) را با عبارت (شما رفته اید) مقایسه کنید . عبارت (شما رفته اید) دو واژه دارد چون (اید) این جا مخف فعل نیست فقط شناسه است و نیز گروه اسمی (کتابش) دو واژه دارد حتی اگر ما فاصله ای نبینیم . علت این که ضمیر های پیوسته یک واژه محسوب می شوند این است که

این ضمایر در جمله نقش نحوی دارند و هر کلمه ای که نقش بگیرد اسم است و هر اسمی یک واژه است .

۳- حرف ربط (واو) را حتما یک واژه محسوب کنید و دقت کنید آن را با میانوند اشتباه نگیرید . پس (آموزش و پرورش) یک واژه است چون (واو) آن میان وند است اما (خوب و بد) سه واژه است چون (واو) در این مثال میانوند نیست بلکه حرف عطف است .

۴- به فعل های مرکب باید توجه ویژه ای داشته باشید . فعل مرکب با هم یک واژه است و نباید هر کدام را جداگانه یک واژه بشمارید . برای مثال (دیروز حادثه ای روی داد) فعل (روی داد) با هم یک واحد و یک واژه است . پس بیشتر از یک واژه آن را نشمارید .

۵- به کلمات غیر ساده (مشتق ، مرکب و مشتق-مرکب) دقت کنید آن ها با هم یک واژه هستند نه بیشتر پس (سی و سه پل) یک واژه است حتی اگر در تست بین اجزای این واژه نیم فاصله رعایت نشده باشد . مثال (به جا آوردن) که یک واژه و چهار تکواژ دارد می تواند نمونه ی خوبی باشد (به + جا + آوردن-ن) .

برای شمارش تکواژ هر جمله نیز به سراغ واژه های می رویم . از مجموع تکواژ هایی که هر واژه دارد یک عدد کم می کنیم و در بالا یا پایین واژه می نویسیم . حتما می پرسید چرا از مجموع تکواژ های کلمه یکی کم می کنیم ؟ خوب جواب واضح است زیرا ما هنگام شمارش واژه کل واژه را به عنوان یک واحد شمارش کرده بودیم و این یک واحد همانی است که این جا ما از مجموع تکواژهای کلمه آن را کم کرده ایم .

برای مثال ما برای بار نخست نه واژه در متن پیدا کرده ایم- به نقش نما ها کاری نداریم- حال بالای هر کدام از این واژه ها با این روش تعداد تکواژشان را قید می کنیم . بالای واژه ی (دانشجویان) باید عدد سه را بنویسیم چون این واژه چهار تکواژ دارد (دان + ش + جو + ان) . از به حساب آوردن (ی) خودداری کردیم زیرا که (ی) این جا میانجی است و میانجی ها چون فقط جنبه ی آوایی دارند و نه معنایی . پس هیچ گاه در شمارش تکواژ ها به حساب نمی آیند . و همچنین بالای کلمه ی (کوشا) عدد یک را می نویسیم . بالای کلمه ی (آینده سازان)

نیز باید دوباره عدد سه را بنویسیم زیرا از (آ + - نده + ساز + ان) تشکیل شده است. واژه های (سرزمین و هستند) نیز هر کدام دو تکواژ دارند که ما بالای هر کدام از آن ها عدد یک را اضافه می کنیم که در مجموع دو تکواژ هم برای این دو کلمه باید اضافه شود. (برای واژه ی عزیزمان چیزی نمی نویسیم چون هر کدام تنها یک واژه به حساب می آیند که ما آن ها را قبلا شمرده بودیم): (عزیز + مان).

حال اگر ما این اعدادی را که بالای واژه ها نوشته ایم با هم جمع می کنیم به عدد نه می رسیم و اگر آن را با مجموع واژگان جمع کنیم کل تکواژ های ما به دست می آید. پس گزینه ی پاسخ، حتما گزینه ی سوم است. (سیزده واژه و بیست و دو تکواژ)

اما مهم ترین مطلبی که دانش آموز عزیز باید توجه کنند این است که گاهی اصلا شمردن تک تک تکواژها و یا واژه ها هیچ ضرورتی ندارد و ما فقط با به دست آوردن اختلاف تکواژها با واژه ها جواب را به راحتی پیدا می کنیم.

در مثال بالا اگر بخواهیم جواب را سریع پیدا کنیم شاید اصلا نیاز به شمارش واژه نبوده باشد. کافی است ما با اطمینان به عدد (نه) برسیم.

در زیر ما تست های دشواری را شاهد آورده ایم که کافی است به درستی عددی را که نشان دهنده اختلاف واژه و تکواژ است پیدا کنیم تا جواب تست به دست آید.

در متن زیر به ترتیب چند تکواژ و چند نشانه به کار رفته است؟ (سراسری ریاضی ۹۰)

۱- منظور از نشانه هر موضوع محسوسی است که بتواند در ذهن تصوّر موضوعی غایب یا نامحسوس را ایجاد کند چنان که دود نشانه ی آتش است و چراغ قرمز نشانه ی خطر و منع عبور می باشد.

۴۰-۵۲ (۱) ۴۱-۵۲ (۲) ۴۰-۵۳ (۳) ۳۹-۵۳ (۴)

کافی است به تعداد اختلاف تکواژ و واژه برسیم . برای این منظور ، بالای هر واژه ای که از یک تکواژ بیشتر دارد تعداد تکواژها منهای یک را می نویسیم .

نشانه (۱) ، محسوسی (۱) ، است (۱) ، بتواند (۲) ، موضوعی (۱) ، نامحسوس (۱) ، ایجاد کند (۲) ، نشانه (۱) ، است (۱) ، نشانه (۱) می باشد (۲) . مجموع اختلاف واژه و تکواژ این تست عدد ۱۴ به دست آمده است پس گزینه ی چهار پاسخ درست است .

۲- در عبارت (دانش عوام یا توده شناسی ، شاخه ای است از علم مردم شناسی و عبارت است از علم به آداب و رسوم و افسانه های یک قوم و خصایص ملی آن قوم را آشکار می سازد. (سراسری - تجربی ۹۰)

۳۴-۴۷ (۱) ۳۵-۴۷ (۲) ۳۴-۴۸ (۳) ۳۵-۴۸ (۴)

دانش (۱) ، توده شناسی (۲) ، شاخه ای (۲) ، است (۱) ، مردم شناسی (۲) ، است (۱) ، افسانه ها (۱) ، می سازد (۲) . مجموع اختلاف بین تکواژ و واژه در این جمله ی بلند و طولانی به عدد ۱۲ رسیده است و جواب حتما گزینه ی دوم است . نکته ای که در این تست اختلاف برانگیز بوده است تکواژ کلمه ی ملی بوده است و چون این واژه بدون (ی) دارای معنی نیست یک تکواژ شمرده می شود .

۳- تعداد تکواژها و واژه های عبارت : " شگفتا به خدا که هماهنگی این مردم در باطل خویش و پراکندگی شما در حق خود دل را می میراند و اندوه را تازه می گرداند. " به ترتیب کدام است ؟ (سراسری ۹۰- گروه زبان)

۲۷-۳۶ (۱) ۲۸-۳۸ (۲) ۲۷-۳۸ (۳) ۲۹-۳۸ (۴)

شگفتا (۱) ، هماهنگی (۲) ، پراکندگی (۱) می میراند (۳) ، می گرداند (۳) . جمع این اعداد ۱۰ است و تنها گزینه ی دو پاسخ درست است .

نکته ی مهم : تکواژ ماضی ساز " د " و یا " ید " وقتی که بعد از " ان " گذرا ساز قرار بگیرند در شمارش محسوب می شوند . می میراند : (می + میر + ان + د) . می گرداند (می + گرد + ان + د)

اما اگر "ان" گذرا ساز نباشد این تکواژ های ماضی ساز شمرده نمی شوند .

۴ - عبارت " هر انسانی بپذیرد آن چه پیغمبر وی گفته است ، از اهل شریعت است و هر انسانی به جای آورد ، اهل طریقت است . " به ترتیب چند تکواژ و چند واژه است ؟

۲۲- ۳۵ (۱) ۲۳- ۳۴ (۳) ۲۳- ۳۵ (۲) ۲۲- ۳۶ (۴)

انسانی (۱) ، بپذیرد (۲) ، پیغمبر (۱) ، گفته است (۳) ، است (۱) ، انسانی (۱) ، به جای آورد (۳) ، است (۱) .

تشخیص این که (به جای آورد) با هم یک واژه هست ولی از چهار تکواژ تشکیل شده است (توجه: شناسه فعل در شمارش تکواژ فراموش نشود حتی اگر دیده نشود) . نکته ی مهمی بود که باید در شمارش به آن توجه ویژه ای داشت

کسی که ریاضی کنکور را ۱۰۰٪ آرد

مهندس حامد دلیجه

فارغ التحصیل از دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی تکنیک)
رتبه ۲۰۰ کنکور سراسری ریاضی
مشاوره تحصیلی تلفنی / کلاس آنلاین ریاضی
کلاس خصوصی ویژه / پکیج دی وی های ریاضیات

۰۹۳۸۳۳۵۰۹۸۳